

Τ Ε Τ Ρ Α Μ Η Ν Ι Α Ι Α
Δ Ε Λ Τ Ι Α

Ιανουάριος-Απρίλιος 2021

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	2
Επανυπολογισμός συντάξεων	3
Άδεια για υποβοηθούμενη αναπαραγωγή	4
Για την αναθεώρηση του Οικογενειακού Δικαίου	5
Καθυστερήσεις στη διαδικασία Οικογενειακής Επανάωσης	6
Ηλικιακό όριο στην σχολή Δικαστικών Λειτουργών	7
Προσωπικά δεδομένα στο πλαίσιο της τηλεκπαίδευσης	8
Λειτουργία υπαίθριου χώρου εκδηλώσεων	9
Άδεια εισόδου σε ανήλικο	10
Διόρθωση χρόνου έναρξης συνταξιοδότησης	11
Καταβολή αποζημίωσης λόγω ρυμοτόμησης ακινήτου	12
Χορήγηση επιδόματος	13
Μείωση οφειλής	14
Μειωμένες εισφορές λόγω κύησης	15
Μειωμένο ωράριο σε εργαζόμενη μητέρα	16
Καταγραφή αιτήματος χορήγησης διεθνούς προστασίας	17
Διακοπή λειτουργίας επιχείρησης	18
Επιστροφή καταλογισθέντος ποσού	19
Σεξουαλική παρενόχληση	20
Προστασία της μητρότητας	21
Απαλλαγή από τέλη κυκλοφορίας	22
Απόλυση εργαζόμενης μητέρας	23
Πόρισμα για την καταβολή οφειλών	24
Άρση παρακράτησης κυριότητας οχημάτων	25
Επιδόματα μητρότητας	26
Όριο ηλικίας	27
Ένταξη σε πρόγραμμα του ΟΑΕΔ	28
Μη συνυπολογισμός χρόνου ασφάλισης	29
Διαδικασία γνωστοποίησης πιστοποίησης αναπηρίας	30
Εγκατάσταση Ρομά σε εγκαταλελειμμένο εργοστάσιο	31
Έκδοση στοιχείων κυκλοφορίας οχήματος	32

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Αγαπητές φίλες, αγαπητοί φίλοι,

Το 2021 έφερε μια πνοή αισιοδοξίας για το περιορισμό και, εν τέλει, την οριστική αντιμετώπιση της πανδημίας του COVID-19. Στο πρώτο τετράμηνο του έτους εκκίνησε το πρόγραμμα μαζικού εμβολιασμού του πληθυσμού, ενώ παράλληλα και προοδευτικά αναθεωρούνταν τα περιοριστικά μέτρα που είχαν ληφθεί για τον περιορισμό εξάπλωσης της πανδημίας. Η πίεση που ασκήθηκε στο δημόσιο σύστημα υγείας, αν και αργά αλλά σταθερά μειούμενη, παρέμεινε έντονη στο διάστημα αυτό, χωρίς, ωστόσο, να θέσει σε διακινδύνευση τη λειτουργικότητά του.

Παράλληλα, η συντριπτική πλειοψηφία του πληθυσμού, παρά την εύλογη κόπωση από την παρατεταμένη εφαρμογή περιοριστικών μέτρων, εξακολούθησε να συμπεριφέρεται με υψηλό βαθμό κοινωνικής ευθύνης και αίσθησης αυτοπροστασίας. Η έναρξη του εμβολιαστικού προγράμματος συνέτεινε αποφασιστικά στη διαμόρφωση πεποίθησης για οριστική αντιμετώπιση των δυσμενέστερων συνεπειών της πανδημίας. Προκάλεσε, όπως ήταν αναμενόμενο, και μία νέα αιτία αναζήτησης από τους πολίτες των υπηρεσιών του Συνηγόρου του Πολίτη. Στο παρόν δελτίο, μάλιστα, καταγράφονται μερικοί από τους συνηθέστερους λόγους για τους οποίους οι συμπολίτες μας προσέφυγαν στην Ανεξάρτητη Αρχή, ζητώντας τη παρέμβασή της για ζητήματα που σχετίζονταν με την λειτουργία του εμβολιαστικού προγράμματος.

Όλο το διάστημα ενός πλήρους έτους, από τη πρώτη εμφάνιση και τη μετέπειτα εξάπλωση της πανδημίας, σταθερή στόχευση της πρωτοβουλίας δημοσιοποίησης περιοδικών, τετραμηνιαίων δελτίων υποθέσεων υπήρξε τόσο η ανάδειξη των προβλημάτων που ανέκυψαν ή και οξύνθηκαν λόγω της πανδημίας όσο και η αποτύπωση προϋφιστάμενων παθογενειών της δημόσιας διοίκησης. Πράγματι, όπως και τα προηγούμενα δελτία κατά τη διάρκεια της πανδημίας, από τις αρχές του 2020, και το παρόν περιλαμβάνει μερικές από τις πιο χαρακτηριστικές υποθέσεις που προέκυψαν ή/και οφείλονται στα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας και αναχαίτισης της εξάπλωσης του COVID-19, για τις οποίες η Αρχή κλήθηκε να παρέμβει. Πολλές από αυτές είναι ακόμη σε στάδιο Διερεύνηση Ις, και η παρέμβαση της Αρχής δεν έχει ολοκληρωθεί. Παράλληλα, καταγράφονται υποθέσεις που κλήθηκε να χειριστεί η Αρχή σε ένα ευρύτατο φάσμα, από την προστασία του περιβάλλοντος, φυσικού και αστικού, τα δικαιώματα των φορολογούμενων, των ασφαλισμένων, των εργαζόμενων και των ανέργων, των ΑμεΑ, των αλλοδαπών κατοίκων της χώρας και των προσφύγων, των ανηλίκων, για την αντιμετώπιση ελλειμμάτων στην ορθή διοικητική δράση και πρακτική των υπηρεσιών της κεντρικής κυβέρνησης αλλά και της αυτοδιοίκησης, δημοτικής και περιφερειακής.

Η ήδη καταγεγραμμένη σε προηγούμενη δελτία υποθέσεων αύξηση στον αριθμό των αναφορών που κατατέθηκαν μέσω της ιστοσελίδας του Συνηγόρου αλλά και συνολικά, των μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και των κλήσεων στο τηλεφωνικό κέντρο της Αρχής, τόσο για την παρέμβαση της Αρχής για την αποκατάσταση της νομιμότητας όσο και για την εξυπηρέτηση των πολιτών μέσω της παροχή ενημέρωσης και πληροφοριών, εξακολούθησε και κατά το πρώτο τετράμηνο του 2021, και μάλιστα με ακόμη μεγαλύτερους ρυθμούς.

Στο πλαίσιο της αυτοδέσμευσής μας για δημόσια λογοδοσία, ενισχύουμε την εξωστρέφεια και της διαφάνεια της δράσης της Αρχής, και παράλληλα παρέχουμε έγκαιρη και ευρεία πληροφόρηση προς τους πολίτες για τις καταγραφείσες και διαπιστωθείσες διοικητικές στρεβλώσεις, τις γραφειοκρατικές αγκυλώσεις, τις αδικίες, για την υπέρβαση των οποίων επιστρατεύθηκαν οι υπηρεσίες του Συνηγόρου του Πολίτη.

Ανδρέας Ποττάκης
Συνήγορος του Πολίτη

Επανυπολογισμός συντάξεων

- Ιστορικό |** Ο Συνήγορος του Πολίτη εξέτασε από το 2019 σημαντικό αριθμό αναφορών πολιτών που διαμαρτύρονται, επειδή ο ΕΦΚΑ αρνείται να τους χορηγήσει απόφαση επανυπολογισμού της σύνταξής τους.
- Διερεύνηση |** Η Αρχή επεσήμανε τα προβλήματα από την μη έγκαιρη υλοποίηση του επανυπολογισμού και περιέγραψε αναλυτικά τα προβλήματα που δημιουργεί στους συνταξιούχους η μη ανάρτηση των σχετικών ενημερωτικών σημειωμάτων και η μη χορήγηση των σχετικών αποφάσεων, καθυστέρηση, η οποία δεν ήταν δικαιολογημένη. Σε συνέχεια αυτών, ο ΕΦΚΑ με Γενικό Έγγραφο του διατύπωσε τη γνώμη ότι δεν υφίσταται επιτακτική υποχρέωση των διοικητικών οργάνων να εκδώσουν διοικητική πράξη συγκεκριμένου περιεχομένου όσον αφορά τον επανυπολογισμό των συντάξεων. Μάλιστα, εκδοθείσα εγκύκλιος του ΕΦΚΑ αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι επειδή τα στοιχεία που προκύπτουν από την αναπροσαρμογή και τον επανυπολογισμό των συντάξεων αποτυπώνονται από την 1/1/2020 για κάθε ασφαλισμένο στο οικείο πληροφοριακό σύστημα, δεν προκύπτει υποχρέωση των υπηρεσιών απονομής συντάξεων για έκδοση σχετικής απόφασης.
- Έκβαση |** Ο Συνήγορος του Πολίτη συνέταξε πόρισμα, το οποίο απηύθυνε προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων όπου επισημαίνει, ότι μόνο η έκδοση διοικητικών πράξεων επανυπολογισμού συντάξεων για κάθε ένα συνταξιούχο, οι οποίες και θα εμπεριέχουν τον αναλυτικό τρόπο και το αποτέλεσμα του επανυπολογισμού της σύνταξης και θα δίνουν στους ενδιαφερόμενους τη δυνατότητα να προσφύγουν κατά αυτών, μπορεί να διασφαλίσει με αποτελεσματικό τρόπο τόσο την ορθή τήρηση των βασικών αρχών που πρέπει να τηρεί η Δημόσια Διοίκηση κατά την δράση της, όσο και τα δικαιώματα που πρέπει να απολαμβάνει το σύνολο των πολιτών.

| Άδεια για υποβοηθούμενη αναπαραγωγή

Ιστορικό |

Ο Συνήγορος του Πολίτη στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του έλαβε αναφορά εργαζόμενης στον ιδιωτικό τομέα, με την οποία διαμαρτυρόταν ότι δεν μπορεί να κάνει χρήση άδειας που προβλέπεται στο δημόσιο τομέα στο πλαίσιο της διαδικασίας της εξωσωματικής γονιμοποίησης.

Διερεύνηση |

Συγκεκριμένα, στο δημόσιο τομέα, οι εργαζόμενες γυναίκες, που υποβάλλονται σε μέθοδο υποβοηθούμενης αναπαραγωγής (IVF), έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν άδεια επτά (7) εργασίμων ημερών με πλήρεις αποδοχές κατά τη διάρκεια της διαδικασίας. Η εν λόγω διευκόλυνση δεν έχει εφαρμογή για τις εργαζόμενες του ιδιωτικού τομέα, οι οποίες, αναγκαστικά, λαμβάνουν αναρρωτική άδεια για τη διεκπεραίωση της διαδικασίας. Διαπιστώθηκε, επομένως, ότι ουδεμία αντίστοιχη πρόβλεψη υπήρξε για τις εργαζόμενες του ιδιωτικού τομέα. Εν όψει αυτών, ο Συνήγορος του Πολίτη απέστειλε προς το αρμόδιο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων έγγραφό με το οποίο έθεσε το πρόβλημα, αλλά και την ανάγκη επίλυσης. Λόγω μη έγκαιρης ανταπόκρισης, η Αρχή επανήλθε με νέο έγγραφο.

Έκβαση |

Με έγγραφο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (49628/1515/22-12-2020), η Αρχή ενημερώθηκε, ότι προωθείται σχέδιο διάταξης, καθώς αναγνωρίστηκε η ανάγκη νομοθετικής ρύθμισης για το θέμα.

Για την αναθεώρηση του Οικογενειακού Δικαίου

Ιστορικό |

Επιστολή στον Υπουργό Δικαιοσύνης απέστειλε ο Συνήγορος, με διπλή αφορμή: την εξέταση ενώπιον του ΕΔΔΑ προσφυγής κατά της Ελλάδας για παράβαση λόγω μη επαρκούς διασφάλισης του δικαιώματος επικοινωνίας μεταξύ τέκνου και γονέα που δεν μένει μαζί του, από γονέα, ο οποίος είχε απευθυνθεί και στον Συνήγορο, και την θέση σε δημόσια διαβούλευση σχεδίου νόμου για την τροποποίηση των διατάξεων του οικογενειακού δικαίου.

Ο Συνήγορος υποστήριξε, ότι για τη συμμόρφωση της χώρας στις επιταγές διεθνών συμβάσεων απαιτείται η κατοχύρωση όχι μόνο της νομικής συνεπιμέλειας (από κοινού λήψης αποφάσεων) από μέρους και των δύο γονέων μετά τον χωρισμό των γονέων, αλλά και της φυσικής συνεπιμέλειας, με τη μορφή της εναλλασσόμενης κατοικίας του τέκνου και τον ισομερή διαμοιρασμό του χρόνου του μεταξύ των γονέων, ως κανόνα, από τον οποίο χωρεί παρέκκλιση μόνο για σπουδαίο λόγο. Το νομοσχέδιο που κατατέθηκε και ψηφίστηκε, τελικά, αν και εισάγει σημαντικές βελτιώσεις στο οικογενειακό δίκαιο, υπολείπεται ως προς την κατοχύρωση των δικαιωμάτων του παιδιού σε κοινή ανατροφή και επικοινωνία με τον γονέα που δεν μένει μαζί του, κατά το ότι δεν θεσπίζει ρητά ως κανόνα τον θεσμό της εναλλασσόμενης κατοικίας του τέκνου, δεν αναγνωρίζει ρητά την επικοινωνία ως δικαίωμα του παιδιού και επιτρέπει στους γονείς την άνευ αποχρώντος λόγου παραίτηση από την άσκηση της γονικής μέριμνας, συνολικά (της επιμέλειας συμπεριλαμβανομένης), αλλά και τον περιορισμό του χρόνου επικοινωνίας με μόνη τη βούληση του δικαιούχου γονέα.

Καθυστερήσεις στη διαδικασία Οικογενειακής Επανένωσης

- Ιστορικό |** Ο Συνήγορος του Πολίτη, έλαβε ικανό αριθμό αναφορών σχετικά με σοβαρές καθυστερήσεις και προβλήματα στη διαδικασία οικογενειακής επανένωσης ασυνόδευτων ανηλίκων. Ειδικότερα, η Αρχή πληροφορήθηκε, ότι σημαντικός αριθμός παιδιών έχει ήδη απωλέσει και εξίσου σημαντικός αριθμός παιδιών κινδυνεύει να εκπέσει της προβλεπόμενης εξάμηνης προθεσμίας για τη μεταφορά τους στην χώρα προορισμού ώστε να ολοκληρωθεί επιτυχώς η διαδικασία της οικογενειακής επανένωσης.
- Διερεύνηση |** Κατά τη διερεύνηση των σχετικών υποθέσεων και σε συνέχεια της επικοινωνίας του Συνηγόρου με αρμόδιους υπαλλήλους της Υπηρεσίας Ασύλου, προέκυψε ότι οι μεταφορές δεν πραγματοποιούνται εμπρόθεσμα καθώς παραμένει σε εκκρεμότητα ο διαγωνισμός για την παροχή υπηρεσιών αεροπορικών μεταφορών, παρότι έχουν ήδη υποβληθεί οι οικονομικές προσφορές και τα σχετικά δικαιολογητικά.
- Έκβαση |** Έγινε η κατακύρωση του διαγωνισμού και υπεγράφη η σχετική σύμβαση.

| Ηλικιακό όριο στην σχολή Δικαστικών Λειτουργών

- Ιστορικό |** Στον Συνήγορο του Πολίτη υποβλήθηκε αναφορά με αντικείμενο το ανώτατο όριο ηλικίας των σαράντα πέντε (45) ετών, που τίθεται στον νόμο ως προϋπόθεση για τη συμμετοχή υποψηφίων στον εισαγωγικό διαγωνισμό της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών. Σημειώνεται ότι, με την υπ' αριθμ. 3762/2010 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣΤΕ), είχε εξετασθεί το ζήτημα θέσπισης του ανώτατου ορίου ηλικίας των 40 ετών, που καθοριζόταν στην τότε ισχύουσα νομοθεσία (άρ. 10 παρ. 1 εδ. α' Ν. 3689/2008), ως όρος εισαγωγής στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών (ΕΣΔΙ). Με την απόφαση αυτή, είχε κριθεί ότι η καθιέρωση του συγκεκριμένου ανώτατου ορίου ηλικίας ήταν αιτιολογημένη, καθώς εξυπηρετούσε θεμιτό σκοπό δημοσίου συμφέροντος, ενώ παράλληλα το θεσπιζόμενο όριο ηλικίας ήταν πρόσφορο και αναγκαίο για την επίτευξη του σκοπού αυτού. Παρά την απόφαση του ΣΤΕ, το 2011 επήλθε τροποποίηση της επίμαχης διάταξης και αυξήθηκε το ανώτατο ηλικιακό όριο από το 40ο στο 45ο έτος.
- Διερεύνηση |** Η εν γένει θέσπιση ανώτατου ηλικιακού ορίου για την εισαγωγή στην ΕΣΔΙ παραμένει ένα ζήτημα που προκαλεί προβληματισμό, καθώς στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες η έναρξη της επαγγελματικής καριέρας του δικαστικού λειτουργού δεν τελεί υπό όρο πλήρωσης ηλικιακού κριτηρίου.
- Έκβαση |** Ο Συνήγορος του Πολίτη επανάφερε το παραπάνω ζήτημα στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, ζητώντας να εξεταστεί το ενδεχόμενο είτε περαιτέρω αύξησης του ανώτατου ορίου ηλικίας των 45 ετών για την εισαγωγή στην ΕΣΔΙ είτε πλήρους κατάργησής του, χωρίς να έχει επέλθει μέχρι στιγμής κάποια εξέλιξη.

| Προσωπικά δεδομένα στο πλαίσιο της τηλεκπαίδευσης

- Ιστορικό |** Ο Συνήγορος του Πολίτη εξετάζει μεγάλο αριθμό αναφορών γονέων και εκπαιδευτικών οι οποίοι ισχυρίζονται ότι, με τη σύμβαση την οποία έχει συνάψει το Υπουργείο Παιδείας με την εταιρεία Cisco δεν υπάρχει επαρκής προστασία των προσωπικών δεδομένων των υποκειμένων που χρησιμοποιούν την πλατφόρμα WEBEX στο πλαίσιο της τηλεκπαίδευσης.
- Διερεύνηση |** Ο Συνήγορος, κατά την αρχική Διερεύνηση | του ζητήματος, ενημερώθηκε από το υπουργείο Παιδείας, ότι από τη λήψη των μεταδεδομένων δεν είναι εφικτή η ταυτοποίηση των χρηστών, επομένως δεν προκύπτει κίνδυνος διαρροής ή επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Επίσης, σε σχετική επικοινωνία με την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, ο Συνήγορος ενημερώθηκε ότι, ως κατ' αρχήν αρμόδια για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, διερευνά το ζήτημα και επίκειται η τοποθέτησή της το επόμενο διάστημα.
- Έκβαση |** Ο Συνήγορος αναμένει την έγγραφη απάντηση εκ μέρους του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων καθώς και το πόρισμα της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.

| Λειτουργία υπαιθρίου χώρου εκδηλώσεων

- Ιστορικό |** Ο Συνήγορος του Πολίτη κλήθηκε να διαμεσολαβήσει κατόπιν διαμαρτυρίας πολιτών για τη λειτουργία υπαιθρίου χώρου εκδηλώσεων στην Ζώνη Β' προστασίας Κηφισού.
- Διερεύνηση |** Ο Συνήγορος του Πολίτη, με βάση τα επίσημα έγγραφα της διοίκησης και το ΠΔ 15.06.94 «Καθορισμός Ζώνης Προστασίας του Ποταμού Κηφισού», επισήμανε, ότι δεν επιτρέπεται η λειτουργία υπαιθρίου χώρου εκδηλώσεων στη συγκεκριμένη θέση και εξ' αυτού είναι αναγκαίο να εξεταστεί από τον Δήμο Αχαρνών, σύμφωνα και με τη σχετική εισήγηση της Διεύθυνσης Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης, η οριστική διακοπή λειτουργίας της.
- Έκβαση |** Κατόπιν των ενεργειών του Συνηγόρου το ζήτημα εισήχθη προς συζήτηση στο Δημοτικό Συμβούλιο, το οποίο και εξέδωσε σχετική απόφαση για την οριστική διακοπή λειτουργίας του καταστήματος.

| Άδεια εισόδου σε ανήλικο

- Ιστορικό |** Η Αρχή δέχτηκε αναφορά από τον Έλληνα σύζυγο υπηκόου Γεωργίας προκειμένου να ταξιδέψει στην Ελλάδα από την Γεωργία το ανήλικο τέκνο της από προηγούμενο γάμο. Το παιδί παρέμενε στη Γεωργία καθώς λόγω των μέτρων πρόληψης κατά της πανδημίας περιορίστηκε η είσοδος πολιτών τρίτων χωρών (εκτός Σένγκεν) σε χώρες μέλη της ΕΕ.
- Διερεύνηση |** Η Αρχή απέστειλε επιστολή προς το προξενικό γραφείο μας στη Γεωργία προκειμένου να δοθεί κατ' εξαίρεση άδεια στον ανήλικο εισόδου στη χώρα για οικογενειακή επανένωση εφόσον η μητέρα του είχε υποβάλλει αίτημα για έκδοση άδειας παραμονής ως σύζυγος Έλληνα και είναι κάτοχος σχετικής μπλε βεβαίωσης.
- Έκβαση |** Το προξενικό μας γραφείο, διερευνώντας άμεσα το υπό εξέταση ζήτημα, ανταποκρίθηκε και χορήγησε στον ανήλικο εξαίρεση εισόδου στην ελληνική επικράτεια.

| Διόρθωση χρόνου έναρξης συνταξιοδότησης

Ιστορικό |

Σε πολίτη χορηγήθηκε σύνταξη το 2014 από το πρώην ΓΛΚ με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης. Το 2016 το πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ γνωστοποιεί τον χρόνο ασφάλισης του πολίτη στο ΓΛΚ, οδηγώντας σε τροποποίηση των συνολικών ημερών ασφάλισης που είχαν αρχικώς ληφθεί υπόψη από το ΓΛΚ. Η τροποποίηση των ημερών οδήγησε στη θεμελίωση δικαιώματος του πολίτη σε διαφορετικό όριο ηλικίας από εκείνο που λήφθηκε υπόψη για την καταβολή σύνταξης από το ΓΛΚ. Ως εκ τούτου η αρχική Απόφαση του ΓΛΚ (το 2016) αναθεωρήθηκε και ακολούθησε η αναζήτηση αχρεωστήτως καταβληθεισών ποσών συντάξεων. Ο πολίτης υποβάλλει ένσταση το 2016 κατά της Απόφασης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Οι ενέργειες αυτές οδήγησαν στην εκ νέου τροποποίηση των υπολογισθεισών ημερών ασφάλισης και στην έκδοση νέας απόφασης το 2018. Κατά της απόφασης αυτής υπέβαλε εκ νέου ένσταση. Το Υποκατάστημα δεν εξετάζει την ένσταση και αποστέλλει απαντητικό έγγραφο, σύμφωνα με το οποίο μετά από επανέλεγχο της ανακεφαλαίωσης δεν προέκυψε διαφορά στις ημέρες ασφάλισης.

Διερεύνηση |

Ο Συνήγορος του Πολίτη κατόπιν μελέτης της υπόθεσης απέστειλε έγγραφο προς το αρμόδιο Υποκατάστημα του ΕΦΚΑ επισημαίνοντας, ότι, παρά την υποβολή ενδικοφανούς προσφυγής από μέρος του πολίτη, αυτή δεν εξετάστηκε ως όφειλε και ζήτησε να ληφθεί υπόψη το έγγραφο του Τμήματος Εσόδων του Τοπικού Υποκαταστήματος Καλλιθέας, το οποίο από την μελέτη της υπόθεσης φαινόταν να μην έχει ληφθεί υπόψη στον υπολογισμό του συνολικού ασφαλιστικού χρόνου.

Έκβαση |

Το Υποκατάστημα προώθησε άμεσα την ένσταση του πολίτη προς εξέταση στην Τοπική Διοικητική Επιτροπή. Η αρμόδια Επιτροπή έλαβε υπόψη της τα στοιχεία που επισημάνθηκαν από την Αρχή και έκανε δεκτή εν μέρει την ένσταση του πολίτη προβαίνοντας στην έκδοση Αναθεωρητικής Απόφασης την οποία και απέστειλε στη Γενική Δ/νση Δημοσιονομικής Πολιτικής προκειμένου να διορθωθεί η αρχική Πράξη Απονομής Σύνταξης 2014 επί το ορθό.

Καταβολή αποζημίωσης λόγω ρυμοτόμησης ακινήτου

- Ιστορικό |** Ιδιοκτήτης ακινήτου κείμενου στον Δήμο Αγ. Αναργύρων-Καματερού προσέφυγε στον Συνήγορο του Πολίτη διαμαρτυρόμενος για τη μακροχρόνια δέσμευση της ιδιοκτησίας του και τη μη προώθηση από τον Δήμο των από το νόμο προβλεπόμενων διαδικασιών για την καταβολή αποζημίωσης, σύμφωνα με κυρωμένη ήδη από το έτος 1998 πράξη προσκύρωσης και αναλογισμού αποζημίωσης. Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία υφίσταται η δυνατότητα του Δήμου να υποκαθιστά τον ιδιοκτήτη στα δικαιώματα έναντι των τρίτων υπόχρεων για την αποζημίωση, λόγω ρυμοτομίας, όμως υποχρεούται να βεβαιώνει και να εισπράττει από τους υπόχρεους σε καταβολή αποζημίωσης, το ποσό που κατέβαλε για λογαριασμό τους στους δικαιούχους της αποζημίωσης.
- Διερεύνηση |** Η Αρχή διαμεσολάβησε επί τριετία με σειρά εγγράφων και ενεργειών της, ζητώντας την εφαρμογή της ως άνω δυνατότητας από τον Δήμο.
- Έκβαση |** Ο Δήμος υιοθέτησε την πρόταση της Αρχής. Ο Συνήγορος του Πολίτη ολοκλήρωσε τη διαμεσολάβησή του κατόπιν της καταβολής του συνολικού ποσού της αποζημίωσης, ύψους 62.650,00€.

| Χορήγηση επιδόματος

Ιστορικό | Ο Συνήγορος διαμεσολάβησε εκ νέου για το ζήτημα της άρνησης του τέως Ταμείου Υγείας Δικηγόρων Αθηνών (ΤΥΔΑ) να χορηγήσει το επίδομα βρεφονηπιακού σταθμού στους άνδρες ασφαλισμένους, με την αιτιολογία ότι *«σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγρ. 2 του καταστατικού του τ.ΤΥΔΑ δικαιούχοι του επιδόματος είναι οι άμεσα ασφαλισμένες γυναίκες δικηγόροι και οι γυναίκες ασκούμενοι δικηγόροι»*.

Σημειωτέον, ότι ο Συνήγορος είχε διαμεσολαβήσει για το ίδιο ζήτημα και κατά τα έτη 2015-2016, στο πλαίσιο εξέτασης σχετικών αναφορών ασφαλισμένων. Σε συνέχεια της παρέμβασης του Συνηγόρου, υπήρξε διαβεβαίωση από μέρος της διεύθυνσης του Ταμείου, ότι έχουν πραγματοποιηθεί *«οι απαραίτητες διαδικασίες για την αλλαγή του κανονισμού λειτουργίας όπου αναφέρεται ότι οι νόμιμοι δικαιούχοι του εν λόγω επιδόματος είναι οι άμεσα ασφαλισμένες γυναίκες δικηγόροι»*.

Διερεύνηση | Πρόσφατα ο Συνήγορος έλαβε και πάλι αναφορές, από τις οποίες διαπίστωσε ότι η εν λόγω άμεση διάκριση λόγω φύλου διατηρείται ενεργή. Πραγματοποίησε νέα διαμεσολάβηση, αποστέλλοντας έγγραφο στο αρμόδιο Τμήμα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, στο οποίο υπενθύμισε τους λόγους για τους οποίους η παραπάνω διάταξη συνιστά άμεση διάκριση λόγω φύλου εις βάρος των ανδρών ασφαλισμένων και αντιτίθεται στο Σύνταγμα και το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Έκβαση | Το αρμόδιο Τμήμα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων απάντησε ότι *“δεν έχει εκδοθεί ακόμη ο Ενιαίος Κανονισμός Παροχών και παραμένει σε ισχύ το άρθρο 15 του ΠΔ/τος 162/1998... . Πάντως, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 49 του ν. 4670/2020 (Α'43), ορίζεται ότι, εντός δύο ετών από την έναρξη ισχύος του νόμου θα εκδοθεί το σχετικό προεδρικό διάταγμα κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Δ.Σ. Του e-ΕΦΚΑ”*.

| Μείωση οφειλής

- Ιστορικό |** Πολίτης ζήτησε τη μεσολάβηση του Συνηγόρου του Πολίτη, αναφορικά με οφειλή του προς τη Φυσικό Αέριο Ελληνική Εταιρεία Ενέργειας. Συγκεκριμένα, ζητήθηκε να διαγραφεί οφειλή σχετική με διορθωτικούς εκκαθαριστικούς λογαριασμούς, για τους οποίους ο πολίτης ενημερώθηκε μετά την παρέλευση σημαντικού χρόνου από τη στιγμή που προέβη σε δήλωση διακοπής της παροχής φυσικού αερίου.
- Διερεύνηση |** Ο Συνήγορος του Πολίτη ζήτησε από το Φυσικό Αέριο Ελληνική Εταιρεία Ενέργειας, την επανεκτίμηση των στοιχείων του αιτήματος και τις σχετικές ενέργειές της για τον διακανονισμό της ως άνω οφειλής.
- Έκβαση |** Μετά την παραπάνω παρέμβαση, η Αρχή ενημερώθηκε ότι η Εταιρεία περιορίζει την οφειλή στα 300 € και θα προβεί σε διαγραφή του υπόλοιπου ποσού των 1.473.95 ευρώ.

| Μειωμένες εισφορές λόγω κήσης

- Ιστορικό |** Ο Συνήγορος του Πολίτη διερεύνησε αναφορά γυναίκας, ηλεκτρολόγου μηχανικού ασφαλισμένης στον ΕΦΚΑ (πρώην ΤΣΜΕΔΕ), εργαζόμενης σε εταιρεία, η οποία, μετά τη γέννηση του τετάρτου τέκνου της, αιτήθηκε στο Τοπικό Υποκατάστημα Μισθωτών μείωση 50% εισφορών της λόγω γεννήσεως τέκνου (άρθρο 141 παρ.2 του ν. 3655/08). Στη συνέχεια, η αναφερόμενη παρέλαβε την απόφαση της Περ/κης Υπηρεσίας Β Τοπικού Υποκαταστήματος Μισθωτών ΕΦΚΑ, όπου, μεταξύ άλλων, αναφερόταν, ότι το χρονικό διάστημα που μπορούσε να υπολογιστεί η εν λόγω μείωση ήταν κατά πολύ μικρότερο του αιτηθέντος.
- Διερεύνηση |** Η αναφερόμενη υπέβαλε ένσταση στην υπηρεσία, ενώ ο Συνήγορος του Πολίτη απέστειλε διαδοχικά έγγραφα τόσο αρχικά προς την αρμόδια υπηρεσία (Περιφερειακό υποκατάστημα ΕΦΚΑ) όσο και προς τη Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων, όπου, μεταξύ άλλων, ανέφερε ότι από την εκτεθείσα αλληλογραφία, διαφάνηκε μια σύγχυση των αρμοδίων υπηρεσιών ως προς την εφαρμογή της διάταξης του σχετικού άρθρου .
- Έκβαση |** Εν τέλει, η Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων απέστειλε το με αριθμ. πρωτ. Δ.15/Δ/47752/1840/ 29-01-2021 έγγραφο προς τον ΕΦΚΑ, το οποίο και κοινοποίησε προς το Συνήγορο του Πολίτη, με το οποίο το ζήτημα επιλύθηκε.

| Μειωμένο ωράριο σε εργαζόμενη μητέρα

- Ιστορικό |** Εργαζόμενη σε δημοτικό βρεφονηπιακό σταθμό προσέφυγε στο Συνήγορο του Πολίτη επειδή καθυστέρησε η εξέταση του αιτήματός της για διακοπή της άδειας ανατροφής τέκνου κι επιστροφής στην εργασία με μειωμένο ωράριο.
- Διερεύνηση |** Ο Συνήγορος του Πολίτη απευθύνθηκε στην αρμόδια υπηρεσία του Δήμου ζητώντας την εξέταση του αιτήματος της εργαζομένης για την χρήση από αυτήν μειωμένου ωραρίου στο πλαίσιο προστασίας της μητρότητας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία .
- Έκβαση |** Η αρμόδια υπηρεσία ενημέρωσε τον Συνήγορο ότι θα εξετάσει το αίτημα της εργαζομένης για χρήση από αυτήν μειωμένου ωραρίου, λαμβάνοντας υπόψη τις συστάσεις του.

Καταγραφή αιτήματος χορήγησης διεθνούς προστασίας

- Ιστορικό |** Η Αρχή δέχτηκε αναφορά από ΜΚΟ, η οποία είχε ζητήσει από την υπηρεσία Ασύλου την επίσπευση της προγραμματισμένης ημερομηνίας καταγραφής αιτήματος χορήγησης διεθνούς προστασίας σε ανήλικο καθώς δεν είχε πρόσβαση σε ιατροφαρμακευτική περίθαλψη ενώ αντιμετώπιζε προβλήματα υγείας ενώ, παράλληλα, ήταν περίπτωση οικογενειακής επανένωσης βάσει του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ.
- Διερεύνηση |** Ο Συνήγορος, εκφράζοντας την κατανόησή του για τον όγκο εργασιών όπως και των προβλημάτων που ανέκυψαν σε επίπεδο ανθρώπινου δυναμικού λόγω των μέτρων για την καταπολέμηση της πανδημίας, απέστειλε έγγραφο στην υπηρεσία Ασύλου προκειμένου να διερευνηθεί η δυνατότητα σύντμησης του χρόνου αναμονής του ανηλίκου λόγω αυξημένης ευαλωτότητάς του.
- Έκβαση |** Η υπηρεσία Ασύλου ανταποκρίθηκε και επίσπευσε την ημερομηνία καταγραφής.

Διακοπή λειτουργίας επιχείρησης

- Ιστορικό |** Κάτοικοι της περιοχής του Ασπρούργου προσέφυγαν στο Συνήγορο του Πολίτη διαμαρτυρόμενοι για τα σοβαρά προβλήματα (ηχορύπανση, υπερβολική σκόνη, διέλευση οχημάτων μεγάλου φορτίου) από τη λειτουργία επιχειρήσεως φόρτωσης-εκφόρτωσης και διανομής χώματος.
- Διερεύνηση |** Η Ανεξάρτητη Αρχή απηύθυνε σειρά εγγράφων στις συναρμόδιες υπηρεσίες της Περιφέρειας (ΠΕ) Δυτικής Αττικής, και ζήτησε τον έλεγχο για τη διαπίστωση της ορθής λειτουργίας της μονάδας και της τήρησης των περιβαλλοντικών όρων. Οι συναρμόδιες υπηρεσίες διενήργησαν αυτοψίες και διαπίστωσαν τη λειτουργία μονάδας επεξεργασίας χωρίς να διαθέτει έγκριση/γνωστοποίηση εγκατάστασης και λειτουργίας και περιβαλλοντική αδειοδότηση. Επιπλέον, διαπιστώθηκε ότι το πεδίο της δραστηριότητας δεν βρίσκεται σε περιοχή στην οποία επιτρέπεται η ίδρυση και λειτουργία αυτής.
- Έκβαση |** Η Διεύθυνση Ανάπτυξης της ΠΕ Δυτικής Αττικής χορήγησε στην εν λόγω εταιρεία προθεσμία για μετεγκατάσταση. Επειδή η εταιρεία δεν συμμορφώθηκε η Διεύθυνση Ανάπτυξης επέβαλλε τη διακοπή λειτουργίας και προχώρησε στη σφράγιση του μηχανολογικού εξοπλισμού αυτής.

Επιστροφή καταλογισθέντος ποσού

- Ιστορικό |** Πολίτης αιτείται τη χορήγηση αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας (ΑΑΕ) για την μεταβίβαση ακινήτου. Σε απάντηση του αιτήματός και σύμφωνα με το μηχανογραφικό σύστημα ΟΠΣ ΙΚΑ εντοπίζεται οφειλή ύψους 5.023 ευρώ από ασφαλιστικές εισφορές μηνών Οκτωβρίου και Νοεμβρίου 2006 σε Ομόρρυθμη Εταιρεία στην οποία συμμετείχε ως ομόρρυθμος εταίρος έως την 1-11-2006. Ο πολίτης προχώρησε στην πληρωμή του ποσού καθώς ήταν άμεση η ανάγκη λήψης του ΑΑΕ για την μεταβίβαση του ακινήτου, αλλά υπέβαλλε παράλληλα ρητή δήλωση επιφύλαξης περί της νομιμότητας του καταλογισθέντος ποσού. Παράλληλα το Υποκατάστημα απευθύνθηκε στη Γενική Δ/ση Εισφορών του ΕΦΚΑ θέτοντας υπόψη την υπόθεση του πολίτη και ζητήθηκε η έγκριση για την χορήγηση χειρόγραφου ΑΑΕ.
- Διερεύνηση |** Ο Συνήγορος του Πολίτη μελετώντας την υπόθεση απέστειλε αρχικά έγγραφο ερώτημα προς το Τοπικό Υποκατάστημα και στην συνέχεια προς την Γενική Δ/ση Εισφορών. Στην επιστολή της Αρχής αναλύθηκε το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο των Αναλυτικών Περιοδικών Δηλώσεων (ΑΠΔ), της υποχρέωσης των εργοδοτών για την υποβολή ΑΠΔ, του χρόνου υπολογισμού εισφορών, της αλληλέγγυας και εις ολόκληρον ευθύνης των ομόρρυθμων εταίρων και ζητήθηκαν οι απόψεις της Υπηρεσίας αναφορικά με το γεγονός ότι ο πολίτης ενώ αποχώρησε την 1-11-2006 βαρύνεται με οφειλή ασφαλιστικών εισφορών μηνός Νοεμβρίου.
- Έκβαση |** Σε επικοινωνία μας με τον πολίτη για την εξέλιξη της υπόθεσης, μας γνωστοποίησε ότι του επεστράφη το ποσό που αφορούσε στον καταλογισμό σε βάρος του εργοδοτικών εισφορών μηνός Νοεμβρίου.

| Σεξουαλική παρενόχληση

- Ιστορικό |** Εργαζόμενη ως αισθητικός σε κατάστημα κατήγγειλε τόσο προς την Επιθεώρηση Εργασίας όσο και προς το Συνήγορο του Πολίτη, ότι υπέστη σεξουαλική παρενόχληση από τον εργοδότη της, που στην πορεία της κατήγγειλε τη σύμβαση εργασίας. Ο Συνήγορος του Πολίτη ζήτησε τη δημιουργία αρχής απόδειξης από την αναφερομένη, η οποία προσκόμισε ένορκη βεβαίωση πελάτιδος του καταστήματος, όπου περιεγράφηκαν δύο περιστατικά σεξουαλικής παρενόχλησης στα οποία η ίδια βεβαίωσε ότι υπήρξε αυτόπτης μάρτυρας. Μετά ταύτα, ζητήθηκε από την εργοδοτική πλευρά αντιστροφή του βάρους αποδείξεως.
- Διερεύνηση |** Η εργοδοτική πλευρά προσκόμισε οπτικοακουστικό υλικό (dvd) που κατέγραφε τις κινήσεις του καταστήματος τις επίμαχες ημέρες, το οποίο όμως δεν εξετάστηκε από την Αρχή καθώς κρίθηκε ως παρανόμως κτηθέν, αφού δεν είχε ληφθεί σχετική άδεια για την καταγραφή. Τέλος, προσκομίστηκαν ένορκες βεβαιώσεις μελών του ΔΣ της επιχείρησης αλλά και άλλων εργαζομένων, μεταξύ των οποίων και αυτόπτη μάρτυρα συναδέλφου αλλά και γραπτά μηνύματα αποσταλέντα από την καταγγέλλουσα προς τον καθ' ου η αναφορά για ευχές εορτών. Τα μηνύματα αυτά προέκυψε ότι είχαν σταλεί σε χρόνο που η καταγγελλόμενη συμπεριφορά είχε επέλθει. Η δε αυτόπτης μάρτυρας διέψευσε κατηγορηματικά ότι επισυνέβησαν τα γεγονότα που ανέφερε η καταγγέλλουσα.
- Έκβαση |** Ο ΣτΠ κατέληξε ότι από το σύνολο των στοιχείων που προσκομίστηκαν προέκυψαν αντικρουόμενοι ισχυρισμοί των δύο μερών και δυσχέρεια στη διακρίβωση των πραγματικών περιστατικών που κατήγγειλε η αναφερόμενη. Τα γεγονότα αυτά δεν μπόρεσαν να οδηγήσουν την Αρχή σε ασφαλείς και εμπειριστατωμένες διαπιστώσεις περί συνδρομής ή μη σεξουαλικής παρενόχλησης.

| Προστασία της μητρότητας

- Ιστορικό |** Νεαρές μητέρες κατήγγειλαν στην Αρχή, από το 2018 και μετά, την κατάσχεση των ποσών που τους κατατέθηκαν από τους ασφαλιστικούς φορείς τους ως επιδόματα μητρότητας (κύησης και λοχείας) καθώς και από τον ΟΑΕΔ ως συμπληρωματική παροχή και ειδική παροχή προστασίας μητρότητας.
- Διερεύνηση |** Σε επανειλημμένα έγγραφα της προς την φορολογική διοίκηση, η Αρχή έχει ζητήσει να θεσπιστεί το ακατάσχετο των επιδομάτων αυτών, ως απολύτως αναγκαίων για την ψυχοσωματική υγεία της μητέρας και κατά συνέπεια και των βρεφών. Μάλιστα, διασφάλισε και τη σύμφωνη γνώμη της Γενικής Γραμματείας ΟΠΙΦ, η οποία συντάχθηκε με τις απόψεις της Αρχής.
- Έκβαση |** Με το άρθρο 67 του νόμου 4756/2020 (ΦΕΚ Α 235/26.11.2020) «Μέτρα ενίσχυσης των εργαζομένων και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, κοινωνικοασφαλιστικές ρυθμίσεις και διατάξεις για την ενίσχυση των ανέργων», προβλέφθηκε ότι η ειδική παροχή προστασίας μητρότητας, η οποία χορηγείται από τον ΟΑΕΔ σε εργαζόμενες μητέρες, ασφαλισμένες του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, κατά τη διάρκεια της εξάμηνης ειδικής άδειας προστασίας της μητρότητας, «απαλλάσσεται από φόρους, τέλη, κρατήσεις και εισφορές, είναι ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη στη Φορολογική Διοίκηση, στο Δημόσιο, στα ασφαλιστικά ταμεία ή στα πιστωτικά ιδρύματα για το δημόσιο και για τρίτους».
- Επιπρόσθετα, με πρόσφατο έγγραφο της, η Αρχή έχει επαναφέρει το αίτημα επέκτασης της προστασίας στο σύνολο των επιδομάτων και παροχών μητρότητας, από όποιον φορέα και αν προέρχονται.

| Απαλλαγή από τέλη κυκλοφορίας

Ιστορικό | ΑμεΑ ευρισκόμενα σε τελικό στάδιο οργανικής ανεπάρκειας ή μεταμοσχευμένα, τα οποία, παρά την χρόνια αυτή επισφαλής κατάσταση της υγείας τους, δεν ενέπιπταν στους δικαιούχους απαλλαγής από τέλη κυκλοφορίας, όπως οι πάσχοντες από νεφρική ανεπάρκεια τελικού σταδίου ή οι μεταμοσχευμένοι νεφρού διαμαρτυρήθηκαν στον ΣτΠ για την διάκριση αυτή.

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος του Πολίτη έχει επανειλημμένα ζητήσει την εφαρμογή του κριτηρίου της αναλογικότητας για την επιβολή οποιουδήποτε περιορισμού στην χορήγηση φοροελαφρύνσεων και την εξάλειψη κάθε μορφής διακριτικής μεταχείρισης σε βάρος κατηγοριών ατόμων με αναπηρία στο φορολογικό πεδίο. Μεταξύ άλλων, είχε και ειδικότερα θέσει υπόψη της φορολογικής διοίκησης το ζήτημα της ανατιολόγητης χορήγησης απαλλαγών από τέλη κυκλοφορίας σε άτομα με συγκεκριμένες μόνο παθήσεις (νεφρική ανεπάρκεια τελικού σταδίου ή μεταμόσχευση νεφρού), επισημαίνοντας ότι οι απαλλαγές έπρεπε να επεκταθούν και σε άλλες κατηγορίες μεταμοσχευμένων.

Έκβαση | Με το άρθρο 72 του προσφάτως ψηφισθέντος νόμου 4758/2020 εντάσσονται πλέον στους δικαιούχους απαλλαγής και άτομα που πάσχουν από ηπατική ή πνευμονική ανεπάρκεια τελικού σταδίου ή είναι ηπατοπαθείς ή καρδιοπαθείς μεταμοσχευμένοι. Η διάταξη αυτή τυγχάνει εφαρμογής και για τα τέλη κυκλοφορίας του 2021.

Ο Συνήγορος χαιρετίζει τη συγκεκριμένη πρόσφατη ρύθμιση, η οποία καταργεί τις προηγούμενες μη αναλογικές διακρίσεις μεταξύ των μεταμοσχευμένων ατόμων με αναπηρία. Ωστόσο, ζητά εκ νέου να επανεξετασθεί το σύνολο της φορολογικής μεταχείρισης των ΑμεΑ και να καταργηθούν όλες οι διακρίσεις που δεν πληρούν το κριτήριο της αναλογικότητας.

| Απόλυση εργαζόμενης μητέρας

- Ιστορικό |** Εργαζόμενη κατήγγειλε ότι απολύθηκε επειδή έκανε χρήση της άδειας ειδικού σκοπού για το ανάπηρο τέκνο της. Ειδικότερα, ανέφερε ότι εργάστηκε επί έξι έτη σε επιχείρηση, ως υπάλληλος γραφείου με πλήρη απασχόληση, και, τον Μάρτιο του 2020, έλαβε άδεια ειδικού σκοπού (δυνάμει του άρθρου 4 της από 11.3.2020 ΠΝΠ (Α' 55), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020). Η άδεια παρατάθηκε κατά τρεις μήνες και, μόλις επέστρεψε στην επιχείρηση, καταγγέλθηκε η σύμβαση εργασίας της. Επισήμανε ότι, λίγο μετά την απόλυσή της, αναρτήθηκε αγγελία για την κάλυψη της θέσης που κατείχε. Κατά τη συνάντηση στο ΣΕΠΕ, ο εκπρόσωπος της επιχείρησης δήλωσε ότι η σύμβαση εργασίας καταγγέλθηκε επειδή καταργήθηκε η θέση εργασίας της προσφεύγουσας, καθώς ήταν γραμματέας διευθυντικού στελέχους της επιχείρησης, το οποίο απεβίωσε, ενώ αρνήθηκε ότι προσλήφθηκε υπάλληλος για την ίδια θέση.
- Διερεύνηση |** Διερευνώντας την υπόθεση, ο Συνήγορος κάλεσε την επιχείρηση να απαντήσει σε συγκεκριμένα ερωτήματα που ανέκυπταν, με απώτερο στόχο να εκτιμήσει αν υπήρξε λιγότερο ευνοϊκή μεταχείριση της προσφεύγουσας, σε συνέχεια της ειδικής άδειας που έλαβε για το ανάπηρο τέκνο της.
- Έκβαση |** Ο Συνήγορος δεν κατέληξε με βεβαιότητα σε κρίση ως προς το αν η καταγγελία της σύμβασης εργασίας της προσφεύγουσας συνδέεται αιτιωδώς με το γεγονός ότι εκείνη έκανε χρήση της άδειας ειδικού σκοπού. Επισήμανε, όμως, ότι προέκυψαν σοβαρά ερωτηματικά σχετικά με το αν η εταιρεία εξάντλησε τα περιθώρια εξέτασης ηπιότερων εναλλακτικών λύσεων, προκειμένου να μην καταγγελθεί η σύμβαση εργασίας της προσφεύγουσας, καθώς δεν υπήρξε επαρκής αιτιολόγηση του λόγου για τον οποίο η προσφεύγουσα ήταν αδύνατον να συνεχίσει να εργάζεται ως υπάλληλος γραφείου - θέση για την οποία είχε προσληφθεί.

| Πόρισμα για την καταβολή οφειλών

- Ιστορικό |** Μητέρες ανηλίκων υπέβαλαν αναφορές στον Συνήγορο σχετικά με την μη καταβολή σε αυτές οφειλόμενων ποσών από το Επίδομα Απροστάτευτου Παιδιού – το οποίο αφορούσε στην ενίσχυση ευάλωτων μονογονεϊκών οικογενειών με πολύ χαμηλό εισόδημα, με την παροχή μηνιαίου επιδόματος 44 ευρώ για κάθε παιδί κάτω των 16 ετών - για πληρωμές του Δήμου Αθηναίων που δεν είχαν ολοκληρωθεί κατά τον χρόνο κατάργησης του επιδόματος.
- Διερεύνηση |** Στο πλαίσιο Διερεύνησης του θέματος, η Αρχή πραγματοποίησε αλληλογραφία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου Αθηναίων και των Υπουργείων Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Εσωτερικών, ζητώντας ενημέρωση και απευθύνοντας προς αυτές συστάσεις για την ανεύρεση λύσης. Από την έρευνα προέκυψε ότι η κατάργηση του επιδόματος δεν συνοδεύτηκε από κάποια πρόβλεψη ή μεταβατική ρύθμιση για τις πληρωμές που δεν είχαν ολοκληρωθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του ν. 4472/17 και συνεπώς, παρά τις προσπάθειες της Κοινωνικής Υπηρεσίας του Δήμου Αθηναίων, δεν κατέστη εφικτή η ανεύρεση μιας νόμιμης διαδικασίας για την καταβολή των οφειλόμενων ποσών στις δικαιούχους. Επίσης, διαπιστώθηκε ότι το πρόβλημα αφορούσε μεγάλο αριθμό περιπτώσεων, πέραν εκείνων που είχαν απευθυνθεί στην Αρχή. Κατόπιν των παραπάνω, ο Συνήγορος συνέταξε και απέστειλε πόρισμα προς τους Υπουργούς Οικονομικών, Εσωτερικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, και την Υφυπουργό Κοινωνικών Υποθέσεων, επισημαίνοντας ότι η κατάργηση ενός προγράμματος οικονομικής ενίσχυσης δεν μπορεί να στερήσει δικαιώματα που είχαν ήδη αναγνωριστεί, ή των οποίων η αναγνώριση εκκρεμούσε κατά τον χρόνο της κατάργησης του, και ζητώντας την επίλυση του προβλήματος με ειδική νομοθετική ρύθμιση το συντομότερο δυνατό.
- Έκβαση |** Μέχρι σήμερα δεν έχει υπάρξει απάντηση των αρμοδίων Υπουργείων στο Πόρισμα της Αρχής.

| Άρση παρακράτησης κυριότητας οχημάτων

Ιστορικό | Ο Συνήγορος του Πολίτη εξέτασε αναφορές πολιτών οι οποίοι αδυνατούσαν να προβούν στην μεταβίβαση (πώληση) ή στην οριστική διαγραφή οχημάτων ιδιωτικής χρήσης ιδιοκτησίας τους (τα οποία ήταν στο τέλος του κύκλου ζωής τους-ΟΤΚΖ), λόγω αναγραφής στην άδεια κυκλοφορίας αυτών του όρου «παρακράτηση κυριότητας».

Οι εν λόγω πολίτες, μολονότι είχαν προβεί στην εξόφληση του σχετικού τιμήματος αγοράς των οχημάτων, καθώς διέθεταν σχετικά αποδεικτικά στοιχεία, αδυνατούσαν να προσκομίσουν στις αρμόδιες Διευθύνσεις σχετικό έγγραφο περί άρσης της παρακράτησης κυριότητας των οχημάτων τους από τον αρχικό πωλητή για διάφορους λόγους. Έτσι, στον βαθμό που είχαν παρέλθει πολλά χρόνια από την πώληση των εν λόγω οχημάτων, οι πολίτες αδυνατούσαν να προσκομίσουν τις απαιτούμενες βεβαιώσεις στις αρμόδιες υπηρεσίες, προκειμένου αυτές με τη σειρά τους να προβούν στην έκδοση νέας άδειας κυκλοφορίας των οχημάτων χωρίς τον όρο της «παρακράτησης κυριότητας».

Διερεύνηση | Ο Συνήγορος του Πολίτη εξέτασε τις εν λόγω υποθέσεις και απέστειλε σχετικά έγγραφα, όπου διατύπωνε την προβληματική του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου και των σχετικών διοικητικών διαδικασιών, ενώ επεσήμανε την ανάγκη τροποποίησης των σχετικών διατάξεων.

Έκβαση | Με τις διατάξεις του άρθρου 50 του προσφάτως ψηφισθέντος νόμου 4784/2021 επήλθε τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου με αποτέλεσμα να είναι πλέον δυνατό οι ιδιοκτήτες οχημάτων ιδιωτικής χρήσης η κυριότητα των οποίων κρατούνταν από τον πωλητή, να προβαίνουν στην μεταβίβασή τους μετά την παρέλευση επτά (7) ετών από την ημερομηνία έκδοσης της άδειας κυκλοφορίας, στην οποία αυτή έχει καταγραφεί.

| **Επιδόματα μητρότητας**

Ιστορικό |

Εργαζόμενη μητέρα, έχοντας ήδη απευθυνθεί στις αρμόδιες υπηρεσίες υπέβαλε αναφορά στον Συνήγορο του Πολίτη λόγω της υπέρμετρης καθυστέρησης χορήγησης των επιδομάτων μητρότητας που δικαιούτο. Ο λόγος της καθυστέρησης συνίστατο στην καθυστέρηση της αρμόδιας υγειονομικής επιτροπής να εξετάσει το αίτημά της για την έγκριση της χορήγησης επιδομάτων μητρότητας (κύησης και λοχείας). Η παραπομπή στην Επιτροπή είχε γίνει γιατί η γέννηση του τέκνου έλαβε χώρα 17 ημέρες μετά την αναμενόμενη ημερομηνία τοκετού. Η πρακτική του ΕΦΚΑ είναι ότι όταν υπάρχει «παράταση της κύησης» άνω των δέκα ημερών (10) από την προβλεπόμενη ημερομηνία γέννησης, η παροχή επιδομάτων μητρότητας θα πρέπει να γίνεται μετά από έγκριση της αρμόδιας υγειονομικής επιτροπής.

Διερεύνηση |

Ωστόσο, την περίοδο της πανδημίας, αφενός οι επιτροπές δεν λειτουργούσαν ομαλά οι δε συνεδριάσεις τους δεν ήταν τόσο συχνές ενώ αρκετές από αυτές έχουν συγχωνευτεί σε περιφερειακό επίπεδο. Ενόψει αυτής της δυσλειτουργίας επήλθαν σοβαρές καθυστερήσεις, στη χορήγηση των επιδομάτων μητρότητας σε μία περίοδο που η χορήγηση τους ήταν εξαιρετικά κρίσιμη για τις νέες μητέρες. Σε σχετική παρέμβασή του, ο Συνήγορός του Πολίτη επισήμανε στις εμπλεκόμενες υπηρεσίες τα εξής:

Εφόσον η γέννηση του τέκνου δεν μπορεί να αμφισβητηθεί βάσει των προσκομιζόμενων επίσημων εγγράφων (π.χ. πιστοποιητικό γέννησης από το οικείο νοσοκομείο), δεν προκύπτει ο λόγος (υγειονομικός ή διοικητικός) να προωθηθεί και να εξεταστεί το ζήτημα αυτό της πραγματικής ημερομηνίας γέννησης του τέκνου από την ΑΥΕ.

Έκβαση |

Τελικά η χορήγηση των επίμαχων επιδομάτων εγκρίθηκε από την ΑΥΕ.

| Όριο ηλικίας

- Ιστορικό |** Στον Συνήγορο του Πολίτη τέθηκε το ζήτημα καθορισμού του ανώτατου ορίου ηλικίας των 23 ετών, που ορίζεται ως προϋπόθεση για την εισαγωγή και φοίτηση στις Επαγγελματικές Σχολές Μαθητείας του ΟΑΕΔ.
- Διερεύνηση |** Ο Συνήγορος του Πολίτη απευθύνθηκε στον ΟΑΕΔ θέτοντας υπόψη του το νομοθετικό πλαίσιο απαγόρευσης των ηλικιακών διακρίσεων και ζήτησε να πληροφορηθεί τους ακριβείς λόγους θέσπισης του εν λόγω ανώτατου ορίου ηλικίας, καθώς και την αναγκαιότητα και τον σκοπό που εξυπηρετείται με το συγκεκριμένο ηλικιακό όριο. Αναφέρθηκε, μάλιστα, και στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Παιδείας με τίτλο «*Αναβάθμιση του Σχολείου και άλλες διατάξεις*», το οποίο αρχικά περιείχε διάταξη με βάση την οποία προβλεπόταν μέγιστο όριο ηλικίας 17 ετών για την εγγραφή στα ημερήσια επαγγελματικά λύκεια, επισημαίνοντας ότι, τελικά το Υπουργείο είχε αποσύρει τη συγκεκριμένη ρύθμιση από το ψηφισθέν νομοσχέδιο (Ν. 4692/2020, ΦΕΚ 111 Α'/12.06.2020).
- Έκβαση |** Ο ΟΑΕΔ απάντησε στον Συνήγορο του Πολίτη, ότι οι επισημάνσεις του θα διαβιβασθούν στο Υπουργείο Εργασίας, προκειμένου να εξεταστεί η πιθανή τροποποίηση της σχετικής υπουργικής απόφασης που προβλέπει το ανώτατο όριο ηλικίας των 23 ετών ως προϋπόθεση εισαγωγής και φοίτησης στις ΕΠΑΣ.

| Ένταξη σε πρόγραμμα του ΟΑΕΔ

- Ιστορικό |** Πολίτης διαμαρτυρήθηκε στον Συνήγορο για την απόρριψη τόσο της αίτησης ένταξής του στο Πρόγραμμα ΟΑΕΔ «Δεύτερης Επιχειρηματικής Ευκαιρίας 5000 ανέργων πρώην αυτοαπασχολούμενων με στόχο την επανένταξή τους στην αγορά εργασίας», όσο και της ένστασης που υπέβαλε για το θέμα, με την αιτιολογία ότι κατά την ημερομηνία έναρξης της δραστηριότητάς του στη Δ.Ο.Υ. δεν είχε ωφεληθεί από την διαδικασία εξατομικευμένης παρέμβασης από εργασιακό σύμβουλο του Οργανισμού.
- Διερεύνηση |** Η Αρχή, στην έγγραφη παρέμβασή της επισήμανε ότι η εξατομικευμένη παρέμβαση περιλαμβάνεται ως προϋπόθεση για την υποβολή αίτησης από τον άνεργο στην Κοινή Υπουργική Απόφαση που διέπει το πρόγραμμα δεν αναφέρεται όμως αντίστοιχα και στην Δημόσια Πρόσκληση αυτού. Η Δημόσια Πρόσκληση όμως, δεδομένου ότι εξειδικεύει τις προϋποθέσεις ένταξης στο πρόγραμμα, διαμορφώνει το κανονιστικό πλαίσιο του προγράμματος και έχει κανονιστική ισχύ αντίστοιχη με αυτή της ΚΥΑ. Επιπλέον, αποτελεί τη βασική μέθοδο δημοσιοποίησης των όρων του προγράμματος και πληροφόρησης των ενδιαφερόμενων. Περαιτέρω, επισημάνθηκε ότι η εξατομικευμένη παρέμβαση προς κάθε άνεργο κατά την εγγραφή του στα μητρώα του ΟΑΕΔ αποτελεί δικαίωμα του ανέργου και καθήκον του Οργανισμού.
- Έκβαση |** Κατόπιν αυτών, ο Συνήγορος του Πολίτη ενημερώθηκε από την Κεντρική Υπηρεσία του Οργανισμού ότι το θέμα επρόκειτο να επανεξετασθεί και εν συνέχεια από τον αναφερόμενο ότι η υπόθεση είχε θετική Έκβαση |.

Μη συνυπολογισμός χρόνου ασφάλισης

Ιστορικό |

Τακτικός δημόσιος υπάλληλος στο Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης από 16.01.1985 έως 31.12.2010 και από 01.09.2014 έως 30.06.2015, το χρονικό διάστημα 01.01.2011 έως 31.08.2014 διετέλεσε Δήμαρχος. Με την συνταξιοδοτική πράξη της τ. Δ/σης Συντάξεων του ΓΛΚ του απονεμήθηκε σύνταξη για το σύνολο του ανωτέρω χρονικού διαστήματος. Όμως το ΕΤΕΑΕΠ ενώ παρακράτησε το χρηματικό ποσό των 3223,30 € για οφειλόμενες εισφορές που αφορούν το προνοιακό τμήμα της επικουρικής του ασφάλισης για το χρονικό διάστημα 01.01.2011 έως 31.08.2014 που διετέλεσε δήμαρχος δεν προσμέτρησε τον χρόνο αυτό για την καταβολή του εφάπαξ βοηθήματος. το χρονικό διάστημα 01.01.2011 έως 31.08.2014 ισχυριζόμενο ότι αν και στην πράξη απονομής της κύριας σύνταξης από το τ. ΓΛΚ το χρονικό διάστημα 01.01.2011 έως 31.08.2014 συνυπολογίστηκε ως υπηρεσία στο Δημόσιο, εντούτοις δεν συνιστά ασφαλιστέα υπηρεσία στο ΤΠΔΥ, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να προσμετρηθεί.

Διερεύνηση-Έκβαση | Ο Συνήγορος του Πολίτη επισήμανε ότι: Κατόπιν Διερεύνησης και παράθεσης της σχετικής νομοθεσίας και νομολογίας, προκύπτει με ασφάλεια το συμπέρασμα ότι το χρονικό διάστημα που ο ασφαλισμένος (με οργανική θέση τακτικού δημόσιου υπαλλήλου) υπηρέτησε ως Τακτικός Δήμαρχος, θεωρείται χρόνος πραγματικής υπηρεσίας ως προς τα υπαλληλικά, εργασιακά και ασφαλιστικά του δικαιώματα, στα οποία υπαγόταν πριν την εκλογή του και το Δ.Σ. του Ταμείου πρέπει να επανεξετάσει τα πραγματικά περιστατικά και συνυπολογίσει το ανωτέρω χρονικό διάστημα για την απονομή του εφάπαξ βοηθήματος.

Σε κάθε περίπτωση, δεν μπορεί να γίνει κατανοητό το γεγονός ότι ενώ δεν συνυπολογίστηκε ο συγκεκριμένος χρόνος για την απονομή του εφάπαξ βοηθήματος ως μη υπακτέος στην ασφάλιση του Ταμείου, ταυτόχρονα το Ταμείο παρακράτησε από τον ίδιο ασφαλιστικές εισφορές για το ανωτέρω χρονικό διάστημα υπέρ του εφάπαξ βοηθήματος.

Διαδικασία γνωστοποίησης πιστοποίησης αναπηρίας

- Ιστορικό |** Ο Συνήγορος του Πολίτη κλήθηκε να διαμεσολαβήσει κατόπιν διαμαρτυρίας πολίτη για την άρνηση Τοπικού Υποκαταστήματος του ΕΦΚΑ να παραλάβει αίτηση για χορήγηση βεβαίωσης από το Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.), που να γνωστοποιεί, ότι, λόγω της πάθησης του τέκνου της, δικαιούται απαλλαγής από τα τέλη κυκλοφορίας. Η απάντηση της Υπηρεσίας για την άρνηση παραλαβής της αίτησης, στηριζόταν στη μη ανταπόκριση της αιτούσας στην προϋπόθεση καταβολής παραβόλου ύψους σαράντα έξι (46) ευρώ.
- Διερεύνηση |** Η Ανεξάρτητη Αρχή αντάλλαξε επιστολές με την αρμόδια Κεντρική Υπηρεσία του ΕΦΚΑ με τις οποίες τόνιζε ότι η άρνηση αποδοχής της αίτησης στερείται νόμιμης αιτιολογίας και ότι σύμφωνα με την αρχή της νομιμότητας η διοικητική δράση στηρίζεται σε διατάξεις νόμου και γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου και όχι σε γενικά έγγραφα και εγκυκλίους που συχνά διαστρέφουν ή εξουδετερώνουν τις επιλογές του νομοθέτη. Περαιτέρω, ο Συνήγορος του Πολίτη ζήτησε να ενημερωθεί για τις διατάξεις που δικαιολογούν την εκ νέου είσπραξη παραβόλου για γνωμάτευση που έχει ήδη εκδοθεί και ισχύει και ζήτησε την τήρηση της νομοθεσίας με στόχο την άρση προσκομμάτων είτε γραφειοκρατικών είτε οικονομικών κατά την πρόσβαση των ΑμεΑ σε κοινωνικές ή οικονομικές παροχές.
- Έκβαση |** Τελικά, ο e-ΕΦΚΑ, ανταποκρινόμενος στην παρέμβαση της Αρχής, απέστειλε έγγραφο στο Τοπικό Υποκατάστημα, με το οποίο ζητούσε να ανακαλέσει τα προηγούμενα απορριπτικά έγγραφα και τόνιζε ότι, σύμφωνα με τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, ο δημόσιος υπάλληλος υποχρεούται να παραλαμβάνει κάθε αίτηση που υποβάλλεται στην υπηρεσία του. Επίσης δόθηκαν οδηγίες στο Τοπικό Υποκατάστημα με στόχο την αποφυγή επιπρόσθετης ταλαιπωρίας της ενδιαφερόμενης και του τέκνου της.

| Εγκατάσταση Ρομά σε εγκαταλελειμμένο εργοστάσιο

- Ιστορικό |** Πολίτης διαμαρτυρήθηκε για την ύπαρξη ανθυγιεινών συνθηκών από την εγκατάσταση Ρομά σε εγκαταλελειμμένο εργοστάσιο. Σύμφωνα με την αναφορά, την τελευταία διετία, προκαλείται έντονη ρύπανση από τους διαβιούντες στο εργοστάσιο, οι οποίοι αδειάζουν τους κάδους απορριμμάτων της περιοχής και σκορπίζουν τα απορρίμματα στον δρόμο, προς αναζήτηση χρήσιμων αντικειμένων. Περαιτέρω, στην αναφορά γίνεται λόγος και για παραβατικές πράξεις (κλοπή νερού, ρεύματος κλπ.), καθώς και για απειλητική συμπεριφορά κάποιων Ρομά απέναντι σε περιοίκους. Η αναφερόμενη είχε απευθυνθεί επανειλημμένως στις αρμόδιες υπηρεσίες χωρίς ουσιαστικό αποτέλεσμα.
- Διερεύνηση |** Ο Συνήγορος του Πολίτη διαμεσολάβησε στην παρούσα υπόθεση ως φορέας προώθησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης, με κύριο στόχο την προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών και τη διασφάλιση συνθηκών αξιοπρεπούς διαβίωσης όλων των εμπλεκόμενων μερών, ανεξαρτήτως φυλετικής ή εθνικής/εθνοτικής καταγωγής. Σε αυτό το πλαίσιο, απευθύνθηκε στις συναρμόδιες υπηρεσίες (Δήμο, Αστυνομία και Περιφέρεια), ζητώντας ενημέρωση για τις ενέργειές τους κατά λόγο αρμοδιότητας.
- Έκβαση |** Η Διεύθυνση Υγειονομικού Ελέγχου και Περιβαλλοντικής Υγιεινής της Περιφέρειας Αττικής, στις 2-2-2021, πραγματοποίησε καθαρισμό και σφράγιση του χώρου. Οι ενέργειες αυτές δεν συνοδεύτηκαν από μέριμνα για την εγκατάσταση σε άλλο διαθέσιμο και κατάλληλο χώρο.

| Έκδοση στοιχείων κυκλοφορίας οχήματος

- Ιστορικό |** Πατέρας τέκνου με ποσοστό αναπηρίας 95%, προσέφυγε στον Συνήγορο λόγω αδυναμίας να ταξινομήσει το μεταχειρισμένο αυτοκίνητο στην αγορά του οποίου προέβη από τη Γερμανία για την κάλυψη των ειδικών αναγκών της οικογένειάς του. Ο πολίτης ακολούθησε όλες τις νόμιμες διαδικασίες και ολοκλήρωσε τον εκτελωνισμό του οχήματος καταβάλλοντας όλες τις απαιτούμενες οικονομικές υποχρεώσεις όπως φόρους, δασμούς, έξοδα εκτελωνισμού κ.λπ. Ωστόσο, κατά το στάδιο ταξινόμησης αυτού, δηλαδή κατά την έκδοση των πινακίδων και της άδειας κυκλοφορίας του οχήματος, πληροφορήθηκε από την αρμόδια περιφερειακή Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών της χώρας, ότι το εν λόγω όχημα δεν ήταν δυνατό να ταξινομηθεί ως επιβατικό όχημα ιδιωτικής χρήσης (Ε.Ι.Χ.) αλλά ως φορτηγό όχημα (Φ.Ι.Χ.). Ο λόγος δε αυτής της αδυναμίας οφειλόταν στην αναγραφή στην αρχική άδεια κυκλοφορίας του οχήματος, η οποία είχε εκδοθεί από την αρμόδια αρχή της Γερμανίας, της ένδειξης N1, η οποία αντιστοιχεί σε φορτηγό και όχι σε επιβατικό όχημα.
- Διερεύνηση |** Ο Συνήγορος ζήτησε από την αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών να εξετάσει ενδελεχώς την υπόθεση του πολίτη, καθώς η διοίκηση σε όλα τα στάδια που μεσολάβησαν από την εισαγωγή του οχήματος στην Ελλάδα μέχρι και πριν την έκδοση των στοιχείων κυκλοφορίας του οχήματος, ουδέποτε ενημέρωσε τον πολίτη ότι το εν λόγω όχημα αφορούσε σε ένα φορτηγό όχημα.
- Έκβαση |** Μετά την παρέμβαση της Αρχής, ο Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών με απόφασή του ενέκρινε την «κατ' εξαίρεση ταξινόμηση του οχήματος ως επιβατικό» όχημα.

